

سیستم کنترل کیفیت

در

موسسه های حسابرسی

مقدمه

ضوابط رفتار حرفه ای انجمنهای حرفه ای حسابداران رسمی، اعضای خود را از جمله ملزم می سازد در موسسه هایی کار کنند که برای اطمینان از شایستگی خدمات ارائه شده و کفایت نظارت انجام شده، از سیستم کنترل کیفیت برخوردارند. از آنجا که خدمات حسابداران رسمی با منافع عمومی سروکار دارد و واقعیتی و درستکاری حسابداران رسمی مبنای اعتماد عمومی قرار می گیرد، موسسه های حسابرسی باید برای خدماتی که در زمینه حسابرسی عرضه می کنند سیستم کنترل کیفیت داشته باشند.

سیستم کنترل کیفیت

هر موسسه حسابرسی مسئولیت دارد اطمینان پیدا کند که کارکنانش استانداردهای حرفه ای مربوط به کارهای حسابرسی را رعایت می کنند. سیستم کنترل کیفیت در مفهوم وسیع آن، فرایندی است که به موسسه حسابرسی اطمینانی معقول می دهد که کارکنانش استانداردهای حرفه ای مربوط و استانداردهای کیفی موسسه را رعایت می کنند. سیاستها و روشهای طراحی شده برای استقرار سیستم در یک بخش از فعالیت موسسه ممکن است با سیاستها و روشهای طراحی شده برای بخش دیگر یکسان، متفاوت یا وابسته به یکدیگر باشند، اما هدف سیستم برای تمام بخشهای فعالیت موسسه یکسان است.

سیستم کنترل کیفیت موسسه حسابرسی، ساختار سازمانی موسسه و سیاستهای اقتباس شده و روشهای فراهم شده را دربرمی گیرد که به موسسه حسابرسی اطمینانی معقول دهد که

استانداردهای حرفه ای رعایت شده است. ماهیت، حدود و رسمیت سیاستها و روشهای موسسه حسابرسی باید با توجه به اندازه و تعداد دفترهای موسسه، میزان اختیارات داده شده به کارکنان و دفترهای موسسه، دانش و تجربه کارکنان، ماهیت و پیچیدگی کارهای موسسه، و ملاحظات مربوط به فزونی منافع برمخارج، به نسبت جامع و به طور مناسب طراحی شده باشد.

هر سیستم کنترل کیفیت دارای محدودیتهای ذاتی است که اثربخشی آن را کاهش می دهد. تفاوت در عملکرد و درک هر فرد از:

الف - الزامات حرفه ای، یا

ب - سیاستها و روشهای کنترل کیفیت موسسه،

بر میزان رعایت سیاستها و روشهای تجویز شده موسسه، و در نتیجه اثربخشی سیستم تاثیر می گذارد.

سیستم کنترل کیفیت باید اطمینانی

معقول به موسسه بدهد که کارهای انجام شده دفترها و موسسه های وابسته مطابق استانداردهای حرفه ای بوده است.

عناصر کنترل کیفیت

سیاستها و روشهای کنترل کیفیت مربوط به موسسه حسابرسی باید دربرگیرنده عناصر زیر باشد:

الف - استقلال، درستکاری، و واقعیتی،

ب - مدیریت نیروی انسانی،

ج - پذیرش کار و تداوم روابط با صاحبکاران،

د - عملکرد کار حسابرسی،

ه - نظارت.

عناصر کنترل کیفیت به هم مرتبطند. برای مثال، حفظ درستکاری، واقعیتی، و در موارد لازم، استقلال، مستلزم ارزیابی پیوسته روابط با صاحبکار است. به طور مشابه، عنصر «مدیریت نیروی انسانی» دربرگیرنده معیارهایی برای توسعه

حرفه‌ای، استخدام، پیشرفت و ارجاع کار به کارکنان موسسه است که بر سیاستها و روشهای ایجاد شده برای تحقق هدفهای عنصر دیگر کنترل کیفیت یعنی «عملکرد کار حسابرسی» اثر می‌گذارد. به همین ترتیب، سیاستها و روشهای عنصر دیگر کنترل کیفیت یعنی «نظارت» به این منظور ایجاد شده که اطمینانی معقول به موسسه بدهد که سیاستها و روشهای مربوط به سایر عناصر کنترل کیفیت به طور مناسب طراحی شده و به طور موثر به کار رفته‌اند.

موسسه حسابرسی باید برای ایجاد اطمینانی معقول در این باره که کارکنان، استقلال (ظاهری و باطنی) را در همه شرایط لازم حفظ می‌کنند، تمام مسئولیتهای حرفه‌ای را با درستکاری انجام می‌دهند، و واقعبینی را در ایفای مسئولیتهای حرفه‌ای در نظر می‌گیرند، سیاستها و روشهای لازم را ایجاد کند.

سیستم کنترل کیفیت موسسه حسابرسی سخت به دانش و مهارت کارکنان موسسه بستگی دارد. در ارجاع کار به کارکنان، ماهیت و حدود نظارتی که لازم است به کار رود، باید در نظر گرفته شود. به طور عمومی، کارکنانی که برای انجام یک کار حسابرسی در نظر گرفته می‌شوند هرچه توانا تر و با تجربه تر باشند به نظارت مستقیم کمتری نیاز دارند.

کیفیت کار یک موسسه حسابرسی در نهایت به درستکاری، واقعبینی، هوشمندی، شایستگی، تجربه، و انگیزش کارکنانی بستگی دارد که کار حسابرسی را انجام می‌دهند، نظارت و بررسی می‌کنند. در نتیجه، سیاستها و روشهای مدیریت نیروی انسانی موسسه، الزامات حفظ کیفیت مورد نظر دخیل است.

موسسه حسابرسی باید برای تصمیمگیری درباره پذیرش کار و تداوم روابط با صاحبکار و یا انجام یک کار معین برای آن صاحبکار، سیاستها و روشهای لازم را ایجاد کند. این گونه سیاستها و روشها باید اطمینانی معقول به موسسه بدهد که احتمال همکاری با صاحبکارانی که مدیریت درستکاری ندارند، به حداقل می‌رسد. ایجاد این گونه سیاستها و روشها به این معنی نیست که موسسه مسئول درستکاری یا اعتمادپذیری صاحبکار است و نیز به این مفهوم نیست که موسسه در ارتباط با پذیرش، رد یا حفظ صاحبکاران به جز خود در قبال هیچ شخص یا موسسه دیگری وظیفه‌ای به عهده دارد. به هر صورت، مراقبت حرفه‌ای حکم می‌کند که موسسه حسابرسی در تعیین روابط با صاحبکاران و عرضه خدمات حرفه‌ای، گزینشی عمل کند.

موسسه حسابرسی باید برای ایجاد اطمینانی معقول که کار انجام شده به وسیله کارکنانی که کار حسابرسی را به عهده دارند، با استانداردهای حرفه‌ای مربوط، الزامات انتظامی، و استانداردهای کیفی موسسه مطابقت دارد، سیاستها و روشهای لازم را ایجاد کند. سیاستها و روشهای مربوط به عملکرد کار حسابرسی تمام مراحل طراحی و اجرای کار حسابرسی را در بر می‌گیرد. سیاستها و روشها باید، در حد مناسب و به ترتیبی که استانداردهای حرفه‌ای مربوط الزام می‌کند، برنامه ریزی، اجرا، نظارت، بررسی، مستندسازی، و اعلام نتایج هر کار حسابرسی را پوشش دهد. این سیاستها و روشها همچنین باید، هر جا مناسب باشد، الزامات مربوط به بررسی مدیر دوم را نیز

در نظر بگیرد.

موسسه حسابرسی باید برای ایجاد اطمینانی معقول که سیاستها و روشهای ایجاد شده به وسیله موسسه برای هر یک از دیگر عناصر کنترل کیفیت پیشگفته به طور مناسب طراحی شده و به طور موثر به کار رفته‌اند، سیاستها و روشهای مناسب ایجاد کند. نظارت بر کار حسابرسی مستلزم در نظر گرفتن و ارزیابی مداوم موارد زیر است:

الف - مربوط بودن و کافی بودن سیاستها و روشها،

ب - مناسب بودن نشریات کمک آموزشی و راهنما،

ج - اثربخشی فعالیتهای توسعه حرفه‌ای،

د - رعایت سیاستها و روشهای موسسه.

اداره امور سیستم کنترل کیفیت

موسسه باید برای ایجاد اطمینانی معقول که سیستم کنترل کیفیت موسسه به هدفهای خود دست می‌یابد، در مورد واگذاری مسئولیت کنترل کیفیت در درون موسسه، وسایل انتقال مفاهیم سیاستها و روشها و حدود مستندسازی سیاستها و روشها و جوانب رعایت آنها، توجه خاص به کار برد.

پانوشته‌ها:

- 1- Independence, Integrity, and Objectivity
- 2- Personnel Management
- 3- Acceptance and Continuance of Clients and Engagements
- 4- Engagement Performance
- 5- Monitoring

منبع:

QC Section 20, ASB, AICPA